

**Brooks**, Tony (1932), engl. automobilist, pobjednik na 6 GP utrka (1956–61), vice prvak svijeta u formuli 1 (1959); vozio BRM, Vanwall, Ferrari i Cooper.

**Brough**, Louise (1923), amer. reprezentativka u tenisu, pobjednica u Wimbledonu 1948–50 i 1955; pobjednica u igri parova 1946, 1948–50 i 1954 te mješovitih parova 1946–48 i 1950; na Međunarodnom prvenstvu Francuske u igri parova 1946–47 i 1949; na Međunarodnom prvenstvu Australije u igri pojedinki 1950 te na Međunarodnom prvenstvu SAD u igri parova 1942–50 i 1955–57. Zajedno s Margaret Dupont jedan od najboljih ženskih parova svih vremena.

**Broz**, Josip-Tito (1892–1980), predsjednik SFRJ, maršal Jugoslavije, komandant oružanih snaga, predsjednik SKJ. Za vrijeme učenja bravarskog zanata u Sisku (1907–10), bavio se kuglanjem, dizanjem utega i rvanjem grč.-rim. stilom. Prilikom boravka u Kamniku (1910–11), aktivni je član mjesnog Sokolskog društva. Radeći u Bečkom Novom Mjestu (Austrija), dva puta tjedno posvećivao je vježbanju gimnastike, a upoznao se i s mačevanjem. 1913–14 vojni rok služi u Zagrebu, gdje se bavi skijanjem i mačevanjem. Kao najbolji mačevalac u svom puku, poslan je na prvenstvo austro-ugarske vojske u Budimpeštu, gdje je između šesnaest natjecatelja osvojio drugo mjesto. Naročito je bio dobar u borbi floretom i u bodu (borbi bajonetom). Za vrijeme boravka u Rusiji (1915–19) natjecao se u vještini iahanja-džigita, na neoselanim konjima. Po povratku u domovinu, za vrijeme boravka u Kraljevici, pomaže osnivanje RSK, naročito SK Sloga iz Hreljina. Kao sekretar Mjesnog komiteta KPJ u Zagrebu (1927) utjecao je na rad radničkih sp. organizacija; sudjeluje u radu SK Proleter i u Radničkoj sportskoj zajednici. U toku izdržavanja kazne, zbog revolucionarnog rada, u Lepoglavi i Mariboru (1929–34) vrijeme prikraćuje igranjem šaha. U NOB shvaća potrebu bavljenja boraca tjele. vježbanjem; inicijator je i aktivni učesnik Partizanske olimpijade u Foči. Rijetke trenutke odmora na Visu koristi za plivanje. Poslije Oslobođenja poklonik je rekreacije, pomoću koje uspijeva očuvati izvanrednu kondiciju i zdravlje. Strastveni je bio strijelac, redovito je izvodio jutarnju gimnastiku, bavio se ribolovom, motonautikom, automobilizmom i tenisom. Često je posjećivao lovišta u Baranji, Bosni i Sloveniji. Njegov trofejni ulov medvjeda ocijenjen je sa 493,42 b. Bio je član RSD Metalac (Zagreb) od 2. X 1945; 9. XI i.g. postao je njegov prvi počasni predsjednik, a 1969 bio je pokrovitelj proslave njegovog 40-godišnjice djelovanja. Prigodom najrazličitijih proslava, obljetnica, kongresa, značajnih sp. manifestacija i prijava, T. je isticao značenje i korist sporta i f.k. u odgoju mladih, rekreaciji radnih ljudi, općenar. obrani i kao djelatnost u zbližavanju naroda i narodnosti. Velikoj tjeleovježbenoj manifestaciji za Dan mladosti prethodilo je višemesečno nošenje štafete, kojom je izražavana povezanost i privrženost omladine i Tita. Bio je pokrovitelj mnogobrojnih sp. priredbi, kongresa, te svj. i evr., mediteranskih i balkanskih sp. natjecanja u našoj zemlji; darovatelj prelaznog Pehara pobjedniku Nogometnog kupa Jugoslavije i Srebrnog štita pobjedniku Sinjske alke. Bio je redovni pokrovitelj skijaških letova na Planici.

**Broznić**, Silvano (1919), dipl. pravnik; mačevalac. Sudionik NOR. Na PJ 1948 osvojio prvo mjesto u floretu.

**Brozović**, Miroslav (1917), nogometni reprezentativac sa 17 nastupa, član Gradanskog (Zagreb), a zatim JFK Partizan (Beograd) i FK Sarajevo, zaslužni sportaš Jugoslavije.

Sudjelovao na OI 1948 (srebrna medalja). Trener FK Sarajevo i drugih klubova. Dobitnik Zlatne plakete NSJ.

**Brugnon**, Jacques (1895–1978), franc. teniski reprezentativac. Pobjednik u Wimbledonu u igri parova 1926, 1928, 1932–33; na Međunarodnom prvenstvu Australije u igri parova 1928; na Međunarodnom prvenstvu Francuske 1922, u igri parova 1927–28, 1930, 1932 i 1934 te u igri mješovitih parova 1921–23 i 1925–26. Za Davis Cup reprezentaciju Francuske igrao 1927–34.

**Brumelj**, Valerij Nikolajevič (1942), sovj. reprezentativac u atletici, zaslužni majstor sporta; pobjednik u skoku uvis na OI 1964 (2,18 m); višestruki svj. rekorder, najviši skok 2,28 m (1963). Prvi na PE 1962 (2,21 m). Anketom ISK izabran je za najboljeg sportaša svijeta za 1961, 1962 i 1963.

**Brundage**, Avery (1887–1975), amer. sp. funkcionar, predsjednik Američke olimpijske asocijacije (1929–52), Američkog svesportskog saveza (1930–52) i CIO (1952–72). Istakao se kao uporan borac za klasičnu formulu amaterizma i za prava članova CIO da sami biraju svoje odbornike.

**Brunet**, Franc (1852–1916), srednjošk. profesor; 1889 u Beču je završio tečaj za učitelja gimnastike. Djelovao od 1891 kao prvi stalni slov. učitelj gimnastike na realci u Ljubljani. Objavio: *Telovadba v šestrednih in manj kot petrednih ljudskih šolah*.

**brušenje klizaljki**, mehanička obrada noža klizaljki radi uklanjanja neravnina na ostricama ili bridovima; podešava se prema tvrdoći leda; na klizalkama za umjetničko klizanje važno je održati na nožu klizaljke odgovarajuću dubinu žlijebe.

**brvnasta kuglana** → kuglana

**brzi fokstrot**, sp. ples: standardni ples u 4/4 taktu; brža verzija laganog fokstrota; pleše se u trokoraku (lagano – brzo – brzo) ili četverokoraku (sporo – brzo – brzo – sporo). Karakteristična su brza hodanja, promjene i križanja koraka, okreti tijela, cik-cak kretanje, dok dizanje i spuštanje nisu jače izraženi.

**brzi led**, hokej na ledu: uobičajeni naziv za tvrdu i suhu površinu leda na kojoj igrači lakše i brže klize, vrlo lako rukuje palicom i kontrolira kretanje pločice.

**brzina**, psihofiz. sposobnost izvođenja pokreta pojedinačno ili u cjelini, u što kraćem vremenu. B. se javlja u nekoliko osnovnih oblika: b. pojedinih dijelova tijela, odn. b. jednoga pokreta, b. kretanja tijela na određenom putu i b. reakcije. U raznim sp. granama b. se javlja kompleksno i od sportaša se zahtijevaju različita brzinska svojstva. U sprintu je npr. važna b. reakcije, u atletskim bacanjima b. gibanja ruke, u plivanju i biciklizmu odlučuje b. frekvencije pokreta. Na b. se treningom može utjecati do 10% u odnosu na inicijalno stanje. Brzinska svojstva dostižu maksimum oko 22. god, a poslije te dobi stagniraju. Na nivo b. utječu morfološka, fiziološka i biokemijska svojstva organizma kao i nivo snage, živčana provodljivost, gibljivost, koordinacija pokreta na bazi stvorenih dinamičkih stereotipa i dr. B. se razvija metodom brzih uzastopnih ponavljanja pokreta u serijama, radom s utezima, vježbama reagiranja na signale i sl. Najpoznatiji testovi za b. su trčanje na 60 m s letećim startom i tejpung test.

**brzina iznad ravne osnovice**, zrakoplovstvo: disciplina kod postizanja rekorda i u natjecanjima klase C; precizno izmjerena brzina iznad uočljivo obilježene osnovice s točno određenim razmakom između krajnjih



J. BROZ-TITO



V. BRUMELJ



A. BRUNDAGE

točaka udaljenih 3, 15, 25 ili 100 km, sa ili bez ograničenja visine.

**brzina iznad trokuta**, zrakoplovstvo: disciplina kod postizanja rekorda i u natjecanjima klase D; prosječna brzina postignuta između repera na zemlji u obliku trokuta. Trokut može biti opsega 300, 500, 700, 1000 ili 1250 km.

**brzina iznad zatvorenog kruga**, zrakoplovstvo: disciplina kod postizanja rekorda u klasi C; prosječna brzina u preletu preko repera u krugu opsega 1000, 2000 ili 5000 km, let završava na polaznom aerodromu; može biti sa ili bez prijenosa korisnog tereta.

**brzina reakcije**, sposobnost izvođenja neke kretnje uvjetovane eksplozivnom snagom ili nervno-mišićnom reakcijom; vrijeme koje je potrebno u razmaku između akustičnog, vizuelnog ili mehaničkog podražaja i prvog znaka na njihov odgovor.

**brzina silaženja**, jedrilica: gubitak visine jedrilice u jedinici vremena; najmanja b.s. je osnovna letačka karakteristika jedrilice.

**brzina uvođenja**, zrakoplovstvo: instrumentalna brzina pri kojoj se avion ili jedrilica uvodi u neku figuru ili manevar.